

George Tabori s láskou Hitlerovu jubileu

Jiří P. Kříž

Ani hankraje někteří náckové správně namalovat nedokázali. A na adresu Židů psali na výlohy jejich obchodů láskyplně: Scípni!

K jubileu knírkatého fýrera, k půlstoletí nástupu k moci vše s jedovatostí černočerných faktů vlastního života připomněl věčný Žid George Tabori (1914–2007).

Jubileum mělo premiéru v Bochumi. Opravdu na den přesně padesát let od 30. 1. 1933. Autor v Německu získal prestižní Cenu mülhaimerských dramatiků.

Do ostravské Arény přenesl Jubileum ve vynikajícím překladu Petra Štědroneš Polák André Hübner-Ochodlo: s uhrančivou hudbou Jerzy Satanowského doplněnou scénickými motivy Adama

Žuchovského. Ceny se Jubileum v Česku nedočká, protože zástupci prořídlého kritického stavu je uvidí až v předjaří na Ostravaru. Tradiční smůla Ostravy v radokovských bilancích.

Z Taboriho textů, které se u nás už hrály (Goldbergovské variace, Mein Kampf, Kanibalové), je Jubileum k tématu holocaustu nejsebesarkastičtější, a nejenom proto nejzávažnější. Ano – nejlepší.

Nacismus zobrazuje Tabori zejména v postavě Jürgena (Marek Cisovský) jako narcisistní zvrhlou umanutost a perverzi, seblásku primitiva povyšujícího se nad nepřístupnou lidskost.

A v tom živoří Židé častující se při hřbitovním setkání k Hitlerovu jubileu planými nadějemi, že

Foto PRAVO – Jiří P. Kříž

Tereza Dočkalová (Mitzi), Alena Sasínová-Polarczyk (Lotte), Josef Kaluža (kadeřník Otto).

bude lépe. Chválí vůdce: Dal nám zlaté hvězdy na klopy a ozdravné lágry. A prý že se v Osvětími pekl chleba. Člověk zkoprní, když Arnold Stern (Vladislav Georgiev) v epilogu řekne: Já se každý den modlím, aby se ukázalo, že se tam pekl jenom chleba.

Úchvatné divadlo zmaru a beznaděje zapalují herci Alena Sasínová-Polarczyk, Josef Kaluža, Dana Fialková, Albert Čuba, Michal Moučka. A v tragické roli mladičké spastické Mitzi doslova září Tereza Dočkalová. Pokolikáté už? Herecký výkon roku!

Komorní scéna Aréna Ostrava – George Tabori: Jubileum.

Režie André Hübner-Ochodlo.
Česká premiéra 18. září 2010

Právě 23. 9. 2010